

[Formanden.]

Eventuelt: første behandling af:

Forslag til lov om midlertidig regulering af obligationsudstedelsen.

Mødet hævet kl. 18⁴².

100. møde.

Tirsdag den 1. juni kl. 19⁴⁵.

Anden næstformand (Thestrup): Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om skattefri afskrivninger m. v. har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den på dagsordenen opførte sag kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Op- hold). Det er givet.

Man gik da til:

Første behandling af forslag til lov om midlertidig regulering af obligationsudstedelsen.

(Lovforslaget (nr. 184) findes i tillæg A. sp. 2759, fremsættelsen i tidenden sp. 5868).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Peter Nielsen: I de senere år har der i Danmark været en glædelig fremgang; det gælder både produktion, levestandard, investering og opsparing. Men når alt er i bevægelse, er det ikke altid, de forskellige faktorer kan følges ad, og produktionen

har vel ikke helt kunnet følge trit med hverken forbrug eller investeringer. Vi lever jo i et frit, liberalistisk, kapitalistisk samfund, hvor statsmagten ikke dirigerer de forskellige faktorer, men blot har det regulerende ansvar, hvis det hele er ved at løbe løbsk. Man skal ikke alene føre statsøkonomisk, men også samfundsøkonomisk politik, når den liberalistiske privatøkonomi giver sig for voldsomme udslag.

Det har navnlig været ad skattevejen, at regering og folketing har udøvet den regulerende virksomhed. Det er muligt, at de ikke har været reguleret nok, men vi ved alle af erfaring, hvor stor politisk splid en sådan regulering altid har forårsaget, og ordet kasseoverskud var i lang tid næsten et uartigt ord. Reguleres der imidlertid ikke til bunds, træder de kedelige, selvregulerende kræfter til, og de afsætter sig i høj rente og deraf følgende lave obligationskurser. Der er vel nu tegn til, at vi over et øget kasseoverskud kan regulere så meget, at man forhåbentlig kan holde rente og obligationskurser på et rimeligt niveau. De foranstaltninger, der er foretaget, og de foranstaltninger, der påtænkes, skulle bevirke dette, men indtil virkningerne heraf vil vise sig, er der grund til at nære alvorlige bekymringer for udviklingen på låne markedet. En frivillig ordning mellem Nationalbanken og de private banker har vel haft nogen afbødende virkning, men har vel også betydet, at låntagere er blevet mere interesse- ret i obligationer end långivere; ja, den eneste obligationskøber har vel i den seneste tid været Nationalbanken. Herfra har vi nu modtaget et nødråb, som folketinget ikke kan sidde overhørigt. Der må ske noget, inden vi rejser hjem, og derfor kan jeg anbefale det foreliggende lovforslag, der altså rationerer udstedelse af obligationer.

Jeg er glad for, at der er taget hensyn til byggesektoren, hvor man vel også rationerer, men i forhold til de nuværende tilstande sker der dog ikke nedskæring; man bremser kun en for stærk udvidelse. Undlader vi nu